

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectelor de producție și a instalațiilor tehnice potențial periculoase (nr. 66 din 03.03.2022)

Examinând proiectul de lege menționat prin prisma prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996 și Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, Direcția generală juridică expune următoarele.

I. Obiecții de ordin general

1. Proiectul de lege a fost înaintat de către Guvern, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu art. 66 din Constituție.

3. Potrivit notei informative, scopul inițiativei legislative constă în abrogarea Legii nr. 116/2012 privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase și elaborarea unei noi legi integrală care va avea drept obiect de reglementare stabilirea cadrului legal pentru asigurarea funcționării obiectelor de producție potențial periculoase în condiții de securitate și fiabilitate și întreținerii instalațiilor tehnice potențial periculoase, inclusiv din cadrul obiectelor social-comunale și de locuit, obligațiile operatorilor pentru prevenirea, localizarea și lichidarea consecințelor de avarii sau accidente majore, precum și limitarea consecințelor acestora asupra vieții, sănătății sau bunurilor altor persoane, precum și mediului.

De asemenea, se propune abrogarea Legii nr. 116/2012 privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase, precum și modificarea actelor normative conexe domeniului respectiv.

Drept temei pentru elaborarea proiectului de lege supus avizării a constituit pct. 4.5.1. din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 235/2021 și art. 24 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase.

4. După conținutul său normativ, inițiativa legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.72 din Constituție.

II. Privitor la concordanța proiectului de lege prevederilor legislative

1. Art. 1:

1) **alin. (1)**, pentru a fi în acord cu norma cuprinsă la art. 22 din proiect, cuvintele „prevenirea, localizarea și lichidarea consecințelor posibilelor avarii sau accidente majore” sugerăm a fi substituite cu cuvintele „prevenirea, localizarea și lichidarea consecințelor avariilor”;

2) **alin (4) lit. e)**, întru evitarea discordanțelor care pot apărea la aplicarea principiului de soluționare a conflictelor de legi consacrat la art. 5 din Legea nr. 100/2017, cuvântul „specială” propunem a fi substituit cu cuvintele „ din domeniul respectiv”.

2. **Art. 2**, noțiunea „obiecte social-comunale și de locuit” este expusă într-o formă neclară și nu exprimă cu claritate sensul acesteia. După cum reiese din conținutul acesteia, obiectele social-comunale și de locuit reprezintă „clădiri prestări servicii către populație” și „clădiri pentru deservirea societății și statului și clădiri de locuit”. Dacă la prima categorie de obiecte, prin utilizarea parantezei, se poate subînțelege care clădiri pot fi atribuite la aceste obiecte, atunci, privitor la a doua categorie de obiecte, nu este clar, care clădiri sunt utilizate pentru deservirea societății și statului. Menționăm, că cadrul normativ existent nu operează cu termenul „clădiri pentru deservirea societății și statului”. De aceea, sugerăm a se efectua o concretizare, în acest sens.

3. **Art. 3 alin. (2) lit. e)**, întrucât potrivit art. 5 alin. (1) din proiect, în Registrul de stat al obiectelor de producție și instalațiilor tehnice se vor înregistra obiectele de producție și instalațiile tehnice, cuvântul „sau” se va substitui cu conjuncția „și”.

4. **Art. 4 alin. (6)**, urmează a se indica registrul unde se vor înscrie obiectele de producție și instalațiile tehnice utilizate la acestea. Totodată, se va examina oportunitatea păstrării conținutului acestui alineat, pe motiv că art. 5 alin. (1) deja prevede înregistrarea în Registrul de stat a obiectelor de producție și instalațiilor tehnice care cad sub incidența legii.

5. **Art. 5 alin. (2) lit. b)**, pentru o exprimare juridică corectă, cuvintele „starea juridică și tehnică” propunem a fi substituite cu cuvintele „situația juridică și starea tehnică”.

6. **Art. 8 alin. (4) lit. b)**, având în vedere scopul legii stabilit la art. 1 alin. (2), care constă în atingerea unui înalt nivel de protecție a intereselor publice, precum securitatea și sănătatea la locul de muncă, protecția mediului ambiant și securitatea industrială, considerăm oportun stabilirea unei perioade concrete care ar obliga Agenția să prezinte informații, rapoarte, dări de seamă ce vizează domeniul securității industriale.

7. **Art. 9 alin. (2)**, prevederea acestui alineat constituie o normă nedefinită, fiind necesară indicarea obiectelor care urmează a fi înregistrate în Registrul de stat.

8. Art. 10:

1) **alin. (1)**, având în vedere că potrivit art. 2 din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, *autorizație de construire* reprezintă un act, eliberat de către emitent, prin care se autorizează executarea lucrărilor de construcție în temeiul și cu respectarea certificatului de urbanism pentru proiectare și a documentației de proiect elaborate și verificate, cuvintele „autorizației executării lucrărilor de construcție” sugerăm a fi substituite cu cuvintele „autorizației de construire”;

2) alin. (2), cu referire la sarcina operatorului de a transmite notificarea despre începerea lucrărilor de construcție a obiectului de producție, *anexând copia simplă a autorizației de construire*, iar Agenția va examina documentele transmise menționăm, că potrivit art. 12 alin. (10) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, emitentul (primarul unității administrativ-teritoriale) este obligat, în cel mult 3 zile lucrătoare, să transmită o copie a autorizației de construire la Agenția pentru Supraveghere Tehnică, pentru informare. În acest context, se prezumă, că Agenția deja dispune de autorizația de construire a obiectului. Totodată, pentru siguranța construirii obiectului, ar putea fi acceptată cerința privind prezentarea Agenției, de către operator, a copiei autorizației de construire. Obiecția se referă la anexarea „copiei simple a autorizației de construire”, care ridică neclarități, pentru care motiv sugerăm revederea formulării propuse;

3) alin. (5), pentru a fi în acord cu terminologia utilizată pe tot cuprinsul proiectului de lege, cuvintele „social-comunal” se vor substitui cu cuvintele „obiectul social-comunal” la formele gramaticale corespunzătoare;

4) alin. (6) propoziția a treia, urmează a se concretiza, din ce moment va curge termenul de 15 zile lucrătoare, după expirarea căruia Agenția este obligată să înregistreze instalația notificată. Obiecția este valabilă și pentru alin. (8) al acestui articol;

5) alin. (9), prevede că persoanele juridice specializate care intenționează să desfășoare una sau mai multe din activitățile prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. a), c) și f), trebuie să notifice Agenția despre acest fapt cu cel puțin 10 zile înainte de începerea activității. Dacă este să analizăm conținutul art. 9 alin. (1) lit. a), potrivit redacției acestuia, constituie activitate în domeniul securității industriale, proiectarea, construcția, reconstrucția obiectelor de producție. După cum prevede Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, pentru executarea lucrărilor de construcție este necesară obținerea autorizației de construire. De aceea, dacă persoana juridică specializată intenționează să practice genul de activitate prevăzut la art. 9 alin. (1) lit. a), aceasta trebuie să prezinte Agenției copia autorizației de construire. Sugerăm analizarea propunerii în raport cu reglementările Legii nr. 163/2010.

9. Art. 14 alin. (1):

- **pct. 3)**, pentru a fi în acord cu terminologia utilizată la art. 5 alin. (2) lit. b) și pct. 15) al acestui alineat, cuvântul „tehnică” se va substitui cu cuvintele „starea tehnică”;

- **pct. 16)**, referitor la utilizarea cuvintelor „periculoasă pentru viața umană, sănătatea sau mediul ambiant”, recomandăm corelarea acestei propuneri cu art. 1 alin. (1) din proiect, care prevede lichidarea consecințelor avariilor asupra *vieții, sănătății sau bunurilor altor persoane, precum și mediului*. Concomitent, se va ține cont de terminologia utilizată la art. 24 din proiect, care reglementează asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudiciile *cauzate vieții, sănătății sau bunurilor altor persoane, precum și mediului*. Obiecția este valabilă și pentru art. 17 alin. (2) lit. c);

- **pct. 22)**, formularea „*să informeze în modul stabil*” este lipsită de precizie, urmând a se concretiza, dacă există alte acte normative care obligă operatorul care exploatează obiecte de producție să informeze autoritățile competente despre producerea avariei, or, aceste obligații sunt specificate doar în redacția acestui articol. Dacă această obligație rezultă doar din textul pct. 18) – 21) din alineatul (1), atunci

urmează a se indica expres normele care obligă operatorul să informeze autoritățile despre producerea avariei.

10. Art. 15 alin. (3), pentru un spor de precizie normativă, cuvintele „dar nu limitat” sugerăm a fi substituite cu cuvintele „dar fără a se limita la acestea”. Reiterăm obiecția și pentru dispoziția art. 27 alin. (2).

11. Art. 16 alin. (2), dat fiind că, atât redacția acestui articol, cât și Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității fac trimitere la anexa nr. 3, care se cuprinde în ambele reglementări, pentru precizia normei, după cuvintele „specificat în anexa nr.3” se vor introduce cuvintele „din prezenta lege”.

12. Art. 17 alin. (3):

- **pct. 4)**, sintagma „să notifice **fără întârziere** operatorul și Agenția, **în termen de 5 zile lucrătoare**” necesită a fi revăzută în sensul excluderii cuvintelor „fără întârziere” în cazul în care este stabilit deja un termen în interiorul căruia organismele de inspecție acreditate înregistrate au obligația să informeze operatorul și Agenția despre momentele descrise în redacția acestui alineat;

- **pct. 5)**, după cuvântul „pentru” propunem a se introduce cuvintele „a fi înregistrate în”.

13. Art. 18:

- **alin. (1) lit. a)**, în corelare cu art. 17 alin. (1) lit. d), cuvintele „sarcinile specificate” sugerăm a fi substituite cu cuvintele „domeniul de înregistrare solicitat”;

- **alin. (2)**, pentru a fi în corespundere cu terminologia utilizată în Legea nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic, cuvintele „în formă electronică” se vor substitui cu cuvintele „în format electronic”;

- **alin. (3)**, pentru motivul expus anterior, cuvintele „pe hîrtie sau în formă electronică” se vor substitui cu cuvintele „pe suport de hîrtie sau în format electronic”. Obiecția este valabilă și pentru art. 19 alin.(17);

- **alin. (5)**, urmează a se specifica, din ce moment curge termenul de 5 zile lucrătoare, stabilit pentru informarea în scris a persoanei juridice care a efectuat notificarea.

14. Art. 19:

- **alin. (1)**, cu referire la utilizarea formulei prescurtate a „personalului tehnic-ingineresc și muncitoresc – (în continuare, personal)”, dat fiind, că la alin. (6) al acestui articol se folosește pe deplin acest text, iar la alineatele (4), (5), (15) și (16) al aceluiași articol, se reglementează distinct, atestarea personalului tehnic-ingineresc și atestarea personalului muncitoresc, optăm pentru excluderea formulei prescurtate „în continuare – personal”;

- **alin. (2)**, cuvintele „certificat de atestare tehnic-profesională respectiv” se vor substitui cu cuvintele „certificat de atestare tehnico-profesională”, după cum prevede Hotărârea Guvernului nr. 329/2009 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la atestarea tehnico-profesională a specialiștilor cu activități în construcții.

- **alin. (6)**, întrucât Regulamentul cu privire la formarea continuă a adulților este aprobat de către Guvern, cuvintele „aprobat de Guvern” se vor substitui cu sintagma „aprobat de către Guvern prin Hotărârea Guvernului nr. 193/2017”;

- **alin. (7)**, în contextul în care Registrul național al calificărilor a fost deja instituit de Guvern, trimiterea la acest Registru urmează a fi însoțită de denumirea Hotărârii Guvernului nr. 1199/2018 cu privire la Registrul național al calificărilor;

- **alin. (9)**, pentru a fi în acord cu reglementările stipulate în anexa nr. 2, sintagma „domeniului/subdomeniului” recomandăm a fi substituită cu cuvintele „domeniile și subdomeniile activității economice”;

- **alin. (17) lit. a)**, pentru precizia normei, sintagma „copia certificatului/diplomei de studii” sugerăm a fi substituită cu sintagma „copia actului de studii (diplomă, certificat, atestat) ce conferă dreptul legal de a practica o profesie/meserie”;

- **alin. (24)**, cuvintele „cu termenele de valabilitate corespunzător celor indicate la alin. (4) și (5)” propunem a fi exclus pe motiv, că termenul de valabilitate al permisului de exercitare se va indica în corespundere cu lit. e) al acestui alineat;

- **alin. (27)**, se vor revedea cuvintele „sau al activității prin cumul”, nefiind clar sensul acestora;

- **alin. (29)**, pentru a nu se confunda cu permisul de exercitare precedent, necesar a fi anexat la documentele candidatului pentru admiterea la atestare, după cum prevede alin. (17) lit. d) al acestui articol, cuvântul „precedent” recomandăm a fi substituit cu cuvântul „valabil”.

În același timp, cu referire la textul integral al art. 19, considerăm că acesta conține reglementări detaliate, care, în viziunea noastră, ar putea constitui obiectului unui regulament aprobat de autoritatea responsabilă.

15. Art. 20 alin. (1), priitor la denumirea Instituției Publice Centrul Național de Acreditare din Republica Moldova (MOLDAC), relevăm că în redacția art. 25 alin. (4), denumirea acestei instituții este utilizată „Instituția Publică Centrul Național de Acreditare ”MOLDAC”. Necesită o uniformizare a denumirii instituției respective.

16. Art. 22 stabilește cerințele privind planificarea acțiunilor de prevenire, localizare și lichidare a consecințelor avariilor la obiectul de producție. În coroborare cu art. 22 alin. (1) din proiect, pentru fiecare caz de avarie la un *obiect de producție sau instalație tehnică* va fi efectuată o cercetare tehnică a cauzelor acesteia. În acest context, având în vedere că potrivit art. 23 alin. (1) se va efectua o cercetare tehnică a cauzelor avariei produse atât la un obiect de producție, cât și la o instalație tehnică, sugerăm a se analiza redacția art. 22 în sensul atribuirii cerințelor prevăzute și la planificarea acțiunilor de prevenire, localizare și lichidare a consecințelor produse și la instalațiile tehnice. Cu atât mai mult, după cum rezultă din redacția art. 22 alin. (2) din proiect, prevederile acestuia se răsfrâng și asupra instalațiilor tehnice.

17. Art. 27:

a) alin. (2) lit. a), pentru precizia normei, cuvintele „situația tehnică sau juridică” se vor substitui cu cuvintele „situația juridică sau starea tehnică”;

b) alin. (3), prevede, că acțiunile și măsurile aplicate de Agenție în cadrul controlului sunt raportate la următoarele niveluri de încălcări ale legislației: încălcări foarte grave, grave și minore. Privitor la clasificarea încălcărilor, cadrul normativ existent (a se vedea, Codul penal) reglementează aceste încălcări, corespunzător, minore, grave și foarte grave. De aceea, sugerăm a fi reglementate aceste încălcări în dependență de gravitatea sancțiunilor, respectiv, minore, grave și foarte grave;

c) alin. (4), se propune, ca în cazul încălcărilor grave și foarte grave să fie constatate contravenții și să fie aplicate sancțiuni contravenționale. Art. 159 alineatele (1), (2), (3) și (5) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008 stabilește contravențiile care constituie încălcări în domeniul securității industriale. În contextul în care alin. (3) al art.27 din proiect enumeră încălcările care constituie grave și foarte grave, pentru care vor fi aplicate sancțiuni

contravenționale, sugerăm corelarea propunerilor înaintate în raport cu art. 159 din Codul contravențional, în sensul completării acestuia cu încălcările care vor fi considerate drept contravenții ca rezultat al neexecutării acțiunilor ce țin de exploatarea obiectului de producție sau a instalațiilor tehnice/sistemului tehnologic, stabilite pentru calificativele grave și foarte grave.

18. Capitolul VII, „Dispoziții finale și tranzitorii”:

1) Potrivit art. 41 alin. (1) literele f) și g) din Legea nr. 100/2017, actul normativ este format din dispoziții finale și tranzitorii. În corespundere cu art. 47 alin. (1) și art. 48 alin. (1) din Lege, dispozițiile finale cuprind momentul intrării în vigoare și măsurile necesare punerii în aplicare a actului normativ, iar dispozițiile tranzitorii ale actului normativ cuprind măsurile ce se instituie cu privire la continuarea raporturilor juridice născute în temeiul vechilor reglementări care urmează a fi abrogate sau înlocuite de noul act normativ. În baza acestor reglementări, această materie urmează a fi reglementată inițial prin dispoziții finale, urmată de dispoziții tranzitorii. Astfel, prevederile cuprinse la art. 30 urmează a fi reglementate înaintea celor ce se referă la dispozițiile tranzitorii.

2) Art. 30. Intrarea în vigoare și data aplicării:

a) la alin.(4) se propune, ca la data intrării în vigoare a legii, să fie modificate actele normative conexe proiectului de lege. La Art. II, IV, V, VI (pct. 1 și pct. 4) se prevede substituirea textului „Legea nr. 116/2012 privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase” cu textul „Legea nr. _____ privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectelor de producție și a instalațiilor tehnice potențial periculoase”.

După cum rezultă din norma propusă la acest alineat, modificarea actelor normative va avea loc concomitent cu examinarea proiectului de lege supus avizării. Totodată, se propune a se face trimitere la legea, adoptată drept efect al examinării proiectului de lege, fără a fi însoțită de numărul și data adoptării acesteia.

Sub aspect tehnico-legislativ, menționăm, că condițiile generale de modificare a actului normativ sunt reglementate la art. 63 din Legea nr. 100/2017. Potrivit alin. (4) și (5) al acestui articol, „dacă adoptarea, aprobarea sau emiterea unui act normativ presupune modificarea ulterioară a altor acte normative, modificările respective se includ, în ordine cronologică, într-un proiect separat de modificare a cadrului normativ conex, care se prezintă împreună cu proiectul actului normativ de bază, sau se includ în dispozițiile tranzitorii ale actului normativ de bază.

În cazul în care proiectul de modificare a cadrului normativ conex, prevăzut la alin.(4), nu poate fi prezentat odată cu proiectul actului normativ de bază, acesta va fi prezentat nu mai târziu de 6 luni de la data adoptării, aprobării sau elaborării actului de bază, dacă în dispozițiile finale ale acestuia nu este indicat un alt termen”.

În baza acestor reglementări, considerăm că în varianta înaintată, propunerea nu poate fi susținută, din considerentul, că odată ce proiectul de lege nu este adoptat, nu se poate face referință la o lege, atât timp cât ea nu este însoțită de numărul și data adoptării acesteia. Respectiv, modificarea actelor normative specificate la Art. II, IV, V, VI (pct. 1 și 4) pot fi înaintate doar după adoptarea proiectului de lege supus avizării și intrarea în vigoare a legii adoptate.

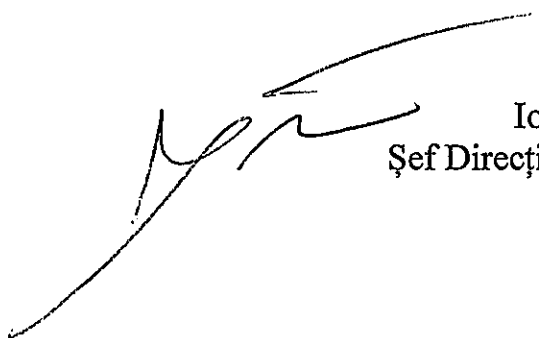
Concluzia este dictată și de faptul, că după expunerea actelor normative ce urmează a fi puse în acord cu legea adoptată, se invocă Anexa nr. 1, Anexa nr. 2 și Anexa nr. 3 la Legea nr. ____ / 2022.

Sub acest aspect, menționăm, că potrivit art. 49 alin.(2) din Legea nr. 100/2017, anexele sunt parte integrantă a actului normativ, au natura și forța juridică ale acestuia. Dat fiind, că anexele sunt elemente constitutive ale actului normativ, considerăm, că formula propusă spre reglementare a Anexelor la proiectul de lege nu poate fi acceptată, pe motiv că anexele sunt parte integrantă a actului normativ și acestea nu pot fi expuse spre reglementare după propunerile de modificare a actelor normative conexe.

Prin urmare, întru respectarea prevederilor articolelor 49 alin. (2) și art. 63 alin. (4) și (5) din Legea nr. 100/2017, considerăm oportun, ca modificările propuse la Art. I – VI din proiect să fie înserate într-un proiect de lege separat care va fi prezentat spre examinare după intrarea în vigoare a legii.

Este de notat, că în Extrasul din Procesul-Verbal nr. 36 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (27.10.2020), s-a menționat, că „obiectul de reglementare al proiectului de lege este mai larg decât denumirea acestuia, care prevede nu doar adoptarea legii privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectelor de producție și a instalațiilor tehnice potențial periculoase, dar și modificarea unor acte normative. Întrucât se propune adoptarea unei legi noi, ce va substitui Legea nr. 116/2012, se recomandă includerea modificărilor cadrului normativ conex într-un proiect de lege separat. În plus, se va ține cont, că conform uzanțelor normative, momentul intrării în vigoare a actului normativ se indică la finalul actului, dar nu anterior articolelor ce prevăd modificarea altor acte normative”.

În concluzie, proiectul de lege poate fi propus spre examinare cu luarea în considerare a obiecțiilor și sugestiilor prezentului aviz.

Ion Creangă
Șef Direcție generală

Ex: I. Băieșu
Tel: 551